Informačný list predmetu

Akademický rok 2026/2027

Vysoká škola	Univerzita sv. Cyrila a Metoda v Trnave
Fakulta	FMK UCM
Kód predmetu	KUK/21bdTEDI002/21
Názov predmetu	fotografické praktikum I.
Rozsah	2C
Počet kreditov	2
Vyučujúci	doc. MgA. Jozef Sedlák (prednášajúci), Mgr. Ivana Galat (prednášajúci)

Cieľ

Predmet je zameraný na priblíženie a osvojenie základných znalostí a zručností s fotografickou technikou, a ich následná aplikácia v praxi. Študenti skúšajú rôzne kombinácie nastavení fotoaparátu na dosiahnutie požadovaného výsledku. Učia sa pracovať s kompozíciou, svetlom, farbou. Študenti pracujú v interiéri aj v exteriéri. Určitý čas sa venujeme fotografovaniu s mobilným telefónom, ktorý je neoddeliteľnou súčasťou života každého študenta. Ako využiť mobilný telefón v praxi namiesto fotoaparátu. Jeho výhody aj nevýhody. Študenti sa učia prezentovať a zhodnotiť fotografie, ktoré sami nafotografujú. Cieľom predmetu je rozvoj kreativity študenta, jeho obrazového videnia, zvládnutie výberu a použitia vhodnej fotografickej techniky pre splnenie zadania.

Podmienky na absolvovanie predmetu

Úspešné absolvovanie predmetu podmieňuje pravidelná účasť na výučbe, povolené sú max.
3 absencie (v prípade individuálneho študijného plánu je nutná minimálne 50% účasť na prednáškach).
Zároveň sa však do hodnotenia premieta aj aktivita na prednáškach, zapájanie sa do analýz preberaného učiva ale najmä pravidelné konzultovanie praktických zadaní.
Študent môže získať spolu 100 bodov (100 %):
• 10 % hodnotenia tvorí praktická realizácia úvodného kompozičného cvičenia (zlatý rez, diagonála, stredová kompozícia, kompozícia na hornú tretinu, kompozícia na dolnú tretinu, dekompozícia) pričom treba zohľadniť hru so svetlom a farbou (10 bodov).
• 40 % hodnotenia predstavuje realizácia a prezentácia dvoch autorských fotografických cvičení na témy: línia a bod - základných výrazových prvkov pri výstavbe obrazu, ktorý musí byť obsahovo a formálne previazaný s učivom predmetu (20 + 20 bodov).
• 50 % hodnotenia predstavuje realizácia a prezentácia uceleného autorského praktického výstupu – série fotografií na tému: abeceda (fotografická a typografická hra s realitou) alebo fotografický denník (dlhodobý osobný fotografický záznam každodenného života), ktorý musí byť obsahovo a formálne previazaný s učivom predmetu a teda musí nadväzovať na kontexty tvorby kľúčových autorov z dejín umenia a fotografie (50 bodov).
Pre úspešné absolvovanie predmetu musí študent získať minimálne 60 % bodov (celkovo 60 bodov zo 100).
Záverečná hodnotiaca stupnica:
A 1,0 výborne – vynikajúce výsledky len s minimálnymi chybami ‹92-100 %›
B 1,5 veľmi dobre – nadpriemerné výsledky s menšími chybami ‹83-91 %›

C 2,0 dobre – vcelku dobré, priemerné výsledky ‹74-82 %›
D 2,5 uspokojivo – dobré výsledky, ale vyskytujú sa významné chyby ‹65-73 %›
E 3,0 dostatočne – výsledky vyhovujú minimálnym kritériám ‹56-64 %›
FX 4,0 nedostatočne – absolvovanie predmetu si vyžaduje vynaložiť ešte značné úsilie a množstvo práce zo strany študenta ‹0-55 %›

Záverečné hodnotenie

Záverečná hodnotiaca stupnica:
A 1,0 výborne – vynikajúce výsledky len s minimálnymi chybami ‹92-100 %›
B 1,5 veľmi dobre – nadpriemerné výsledky s menšími chybami ‹83-91 %›
C 2,0 dobre – vcelku dobré, priemerné výsledky ‹74-82 %›
D 2,5 uspokojivo – dobré výsledky, ale vyskytujú sa významné chyby ‹65-73 %›
E 3,0 dostatočne – výsledky vyhovujú minimálnym kritériám ‹56-64 %›
FX 4,0 nedostatočne – absolvovanie predmetu si vyžaduje vynaložiť ešte značné úsilie a množstvo práce zo strany študenta ‹0-55 %›

Výsledky vzdelávania

Študent po absolvovaní predmetu nadobudne tieto vedomosti, zručnosti a kompetencie:
• orientuje sa v oblasti vizuálnej komunikácie, teórie a dejín fotografie, ako aj intermediálnych presahov,
• dokáže aktívne hľadať a komparovať súvislosti medzi teoretickými poznatkami a ich praktickou aplikáciou, identifikovať, analyzovať a kriticky vyhodnocovať v praxi uplatňované postupy a implementované komunikačné nástroje v oblasti masmediálnej a vizuálnej komunikácie,
• na základe teoretických vedomostí a série praktických autorských výstupov (cvičení a tém) je študent schopný analyzovať technologické a dejinné kontexty, ako aj aktuálnu situáciu v oblasti média fotografie,
• dokáže viesť odbornú diskusiu, odprezentovať svoj postoj, vhodne používať odbornú terminológiu v oblasti vizuálnej komunikácie s presahmi do celospoločenských tém,
• vie sa vizuálne sa vyjadrovať z hľadiska tvorivých autorských konceptov tzv. voľnej tvorby,
• vhodne aplikuje základné výrazové prvky pri výstavbe obrazu ako aj kompozičné princípy v praxi v interiéri aj v exteriéri
• rozumie sociálnemu zázemiu daného média, problematike vizuálnej komunikácie, otázkam identity atď.,
• vie kriticky zhodnotiť rôzne autorské prístupy, kreatívne interpretovať a komunikovať spoločensky závažné obsahy,
• vie ovládať a vhodne používať ateliérové fotografické vybavenie na dosiahnutie požadovaného výsledku,
• rozvíja si analytické schopnosti, digitálne a technologické kompetencie, komunikačné a prezentačné zručnosti, schopnosť argumentácie, posilní si kreativitu, rozvíja si logické myslenie a vizuálnu intrepretáciu.

Stručná osnova predmetu

1. Séria teoretických prednášok o technike fotografie, ovládanie fotoaparátu a jednotlivé nastavenia,
2. Spôsoby využitia ateliérového svietenia,
3. Praktické ukážky v ateliéri zamerané na ovládanie fotoaparátu a fotografickej techniky (zábleskové svetlá a doplnky fotoateliéru),
4. Možnosti post produkčných fotografických úprav,
5. Oboznámenie sa s jednotlivými fotografickými žánrami a ich špecifikami,
6. Úvod do dejín fotografie, spoločnosť na prahu nového média, vývoj fotografických techník, názory pred

vznikom fotografie a jej vzťah k maliarstvu,
7. Stručný vývoj dejín fotografie,
8. Portrétna, ateliérová a komerčná fotografia 2. pol. 19. storočia,
9. Prvé časopisy a počiatky masmediálnej komunikácie, nové technológie (Kodak, Leica),
10. Reportážna a dokumentárna fotografia, agentúra Magnum, časopis Life,
11. Autor - dielo - divák (význam a dôležitosť tohto vzťahu v umení),
12. Roland Barthes, smrť, punctum a odkaz fotografie a obrazu,
13. Práca s kompozíciou, svetlom, farbou, clona a hĺbka ostrosti,
14. Čas, uzávierka, pohyb, citlivosť,
15. Objektívy a perspektíva,
16. Fotografovanie s mobilným telefónom, ako využiť mobilný telefón v praxi namiesto fotoaparátu. Jeho výhody aj nevýhody,
17. Prezentácia fotografií, ktoré sami nafotografujú. Cieľom predmetu je rozvoj kreativity študenta, jeho obrazového videnia, zvládnutie výberu a použitia vhodnej fotografickej techniky pre splnenie zadania.

Sylabus predmetu

Čo je fotoaparát? Čo je fotka?; Expozícia; Clona a hĺbka ostrosti; Čas, uzávierka a pohyb; Iso a citlivosť; Objektívy a perspektíva; Svetlo; Kompozícia; Individuálne
poradenstvo; Evaluácia.

Odporúčaná literatúra

Barthes, R. (2005). Světlá komora [Poznámka k fotografii]. Artfórum.
Císař, K., ed. (2004). Co je to fotografie. Herrmann & synové.
Geržová, J. a kol.(1999). Slovník slovenského a svetového výtvarného umenia 2. polovice 20. storočia. Profil.
Ewing, W.A. (1994). FACE/The New Photographic Portrait. Thames & Hudson.
Flusser, V. (1994). Za filosofii fotografie. Hynek.
Hlaváč, Ľ. (1987). Dejiny fotografie. Osveta Martin.
Hlaváč, Ľ. (1989). Dejiny slovenskej fotografie. Osveta Martin.
Hrabušický, A., Macek, V. (2001). Slovenská fotografia 1925-2000. SNG.
Macek, V.(1998). Slovenská imaginatívna fotografia. Fotofo.
Macek, V., Fišerová, L. (2008). Nová slovenská fotografia. Fotofo.
Sedlák, Jozef. (2021). Združenie fotografov amatérov YMCA a Fotoskupiny KSTL Bratislava. Vývoj a aktivity v období 1924 – 1948. Fotofo.
Sedlák, Jozef. (2023). Petrik, Béla, kňaz, fotograf, kronikár. Foart /Fotofo.
Mrázková, D. (1985). Příběh fotografie. Mladá fronta.
Rónai, Peter, Sedlák, Jozef, Cepková, Petra. Fotografia program komunikácie. (2011). FMK UCM.
Silverio, R.(2007). Postmoderní fotografie. AMU.
Sontagová, S. (2002). O fotografii. Paseka / Barrister&Principal.
Stratený čas, Slovensko 1969-1989 v dokumentárnej fotografii. (2007). SNG.
Láb, F. (2022). Postdigitální fotografie. Karolinum.
Sedlák, J. (2023). Fotomontáž. FMK, UCM, Trnava.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu

Slovenský jazyk a anglický jazyk